

บทที่ 4

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานี ครั้งนี้ครอบคลุมสาระสำคัญ ดังนี้ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน กลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทในคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพ ภายและจิต ด้านการอบรม แนะนำและการปกครอง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทในด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพ ภายและจิต และด้านการอบรม แนะนำและการปกครองตามตัวแปรอิสระต่อไปนี้ ศาสนา อายุ ตำแหน่งหน้าที่ในคปต. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. และระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทแตกต่างกันตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่นับถือศาสนาแตกต่างกัน
2. คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทแตกต่างกันตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีอายุแตกต่างกัน
3. คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทแตกต่างกันตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีตำแหน่งหน้าที่ใน คปต. แตกต่างกัน
4. คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทแตกต่างกันตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่ใน คปต. แตกต่างกัน
5. คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทแตกต่างกันตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ได้แก่ พัฒนาการประจำตำบล เกษตรประจำตำบล สาธารณสุขประจำตำบล และครูที่ประจำอยู่ในตำบล และราษฎรในท้องถิ่นจำนวน 3 คน คือ กำนัน ท้องที่ ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิและราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง จำนวน 595 คน จาก 85 ตำบล โดยใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทโดยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ (Check-List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่มุ่งให้ผู้ตอบประเมินข้อความออกมาเป็นระดับความคิดเห็นเพื่อที่จะศึกษาและเปรียบเทียบระดับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 48 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงพัฒนาการจังหวัด ผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และเกษตรจังหวัดเพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลโดยขอให้ออกหนังสือแจ้งไปยังหัวหน้าส่วนในระดับอำเภอและกิ่งอำเภอในสังกัด ได้ประสานงานและให้ความอนุเคราะห์เก็บและรวบรวมแบบสอบถามจากบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามและส่งคืนให้ผู้วิจัย โดยผู้วิจัยจะไปรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมเอสพีเอส
เอส (SPSS = Statistical Package for the Social Science)
จัดการทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ศาสนา อายุ ตำแหน่งหน้าที่ในคปต. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. และระดับการศึกษาโดยการหาค่าร้อยละ (Percent)
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ในด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทในด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง ตามลักษณะตัวแปร คือ เปรียบเทียบตามศาสนาที่แตกต่างกันโดยใช้ค่าทดสอบที (t-test) และเปรียบเทียบตามอายุ ตำแหน่งหน้าที่ใน คปต. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันโดยใช้ค่าทดสอบเอฟ (F-test) และการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ที่มีความแตกต่างกันโดยใช้ค่าทดสอบของคูกี (Tukey's HSD test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 531 คน เป็นผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 287 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 และเป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 อายุของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 ตำแหน่งหน้าที่ใน คปต. ส่วนใหญ่เป็นสาธารณสุขประจำตำบล จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 รองลงมาเป็นครูคปต. จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 เลขานุการ คปต. (พัฒนากรประจำตำบล) จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 เกษตรประจำตำบล จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 และหัวหน้าคปต. (กำนันท้องที่) และ ผู้ช่วยเลขานุการ (ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิ) จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ 7 ปีขึ้นไป จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ระหว่าง 4 - 6 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 1 - 3 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบปริญญาตรีสูงกว่า จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 รองลงมาเป็นผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 เป็นผู้ที่จบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 คน เป็นผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 และเป็นผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อวัดระดับความคิดเห็นของคณะทำงาน สนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของ ครูเพื่อการพัฒนาชนบท อยู่ในระดับมากถึง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ($\bar{X} = 4.39$) ด้านความมี จิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.25$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.21$) ด้านการ อบรมแนะแนว และการปกครอง ($\bar{X} = 4.21$) ด้านสุขภาพกายและจิต ($\bar{X} = 4.13$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.11$)

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะ กำนานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อ คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทในด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตาม ศาสนา อายุ ตำแหน่งหน้าที่ใน คปต. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. และระดับการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

3.1 คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่นับถือศาสนาแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความ ประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพกายและจิต แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการอบรม แนะนำ และการ ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้

3.2 คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 46 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. อายุระหว่าง 30 - 45 ปี ด้านคุณธรรมและ ความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบ

ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. อายุระหว่าง 30 - 45 ปี ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี ด้านสุขภาพกายและจิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี และด้านการอบรม แนะนำ และการปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี และ คปต. ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้ ส่วนในด้านวิชาการ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้

3.3 คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีตำแหน่งหน้าที่ใน คปต. แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง ผู้ช่วยเลขานุการและเลขานุการมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล ด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง ผู้ช่วยเลขานุการ และเลขานุการมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. ครูคปต. และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. และครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเลขานุการ ด้านคุณธรรมและความประพฤติแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ครูคปต. หัวหน้า คปต. ราชกรผู้ชำนาญทางด้านช่าง ผู้ช่วยเลขานุการ และเลขานุการมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และ ครูคปต. หัวหน้าคปต. และราชกรผู้ชำนาญทางด้านช่างมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราชกรผู้ชำนาญทางด้านช่าง เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. และ ครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล ด้านสุขภาพกายและจิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราชกรผู้ชำนาญทางด้านช่าง และผู้ช่วยเลขานุการมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล หัวหน้า คปต. และ ครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเลขานุการ และหัวหน้า คปต. และ ครู คปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล ด้านการอบรม แนะนำและการปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราชกรผู้ชำนาญทางด้านช่าง และผู้ช่วยเลขานุการ มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. และ ครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล ส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้ ส่วนคู่อื่น ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้

3.4 คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านการอบรม แนะนำ และการปกครองไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ได้ตั้งไว้

3.5 คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล

จังหวัดปัตตานีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบทด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญาหรือเทียบเท่า ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญาหรือเทียบเท่า ด้านสุขภาพกายและจิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญาหรือเทียบเท่า ด้านการอบรม แนะนำและการปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญาหรือเทียบเท่า ส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ได้ตั้งไว้ ส่วนในด้านวิชาการและด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ได้ตั้งไว้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทตามความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานี ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านการอบรม แนะนำและการปกครอง รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบททั้ง 6 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น โดยจำแนกตามศาสนา อายุ ตำแหน่งหน้าที่ใน คปต. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. และระดับการศึกษาจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 1.1 ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ($\bar{X} = 4.39$, $SD = .57$)
- 1.2 ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .59$)
- 1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.21$, $SD = .69$)
- 1.4 ด้านกาอบรมแนะนำ และการปกครอง ($\bar{X} = 4.21$, $SD = .63$)
- 1.5 ด้านสุขภาพกายและจิต ($\bar{X} = 4.13$, $SD = .62$)
- 1.6 ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .65$)

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นดังนี้

การที่คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทอยู่ในระดับมากถึง 6 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น อาจเป็นเพราะว่าในสังคมชนบทนั้น ชุมชนได้ให้ความเคารพนับถือครูและยึดถือพฤติกรรมของครูเป็นแบบอย่าง จึงมุ่งหวังที่จะเห็นครูมีพฤติกรรมในทางที่ดี ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม มีความอดทน มานะ บากบั่น มุ่งมั่นและเด็ดเดี่ยวต่องานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักเข้าร่วมทำงานกับบุคคลอื่น และมีความสามารถในการติดต่อประชาสัมพันธ์กับองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ชุมชนในเรื่องการประกอบอาชีพ โดยการชี้แนะและแนะนำ ยึดมั่นในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุข มีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในอันจะแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ สัพัตรา มาศคติต์ (2532 : 10 - 11) ที่กล่าวถึงครูที่พึงประสงค์สำหรับสังคมไทยนั้น ครูจะต้องมีความสามารถและมีทักษะในวิธีการสอน วิธีการอบรม การพัฒนาการเป็นผู้นำผู้ตามและผู้ประสานงานที่ดี มีความรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งวิชาชีพครูและความรู้ทั่วไป มีความเป็นครู คือ มีความรักความเมตตา ใฝ่รู้โลกทัศน์กว้าง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง เป็นตัวอย่างของชาวบ้าน ทำงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชนตลอดจนชุมชนและมีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชน

1.1 ด้านคุณธรรมและความประพฤติ การที่คณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ด้านคุณธรรมและความประพฤติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง อาจเป็นเพราะว่า สังคมไทยเรานั้นได้มีการยอมรับและยกย่องผู้ที่เป็นครู ว่าเป็นปูชนียบุคคล มีหน้าที่หลักในการอบรม สั่งสอนบุตรหลานของคนดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เด็กเรียนได้ เรียนรู้และซาบซึ้งในคุณงามความดี และยึดถือเอาเป็นแบบอย่าง จากหลักการอันนี้ครูจึงได้รับการขนานนามว่าเป็นแม่พิมพ์ของชาติ และเด็กนักเรียนเหล่านี้ก็คือ เยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ มาโนช ดัฒนาวิชัย (2531 : 9) ได้กล่าวว่า ครูที่สังคมไทยคาดหวังเป็นอุดมคติว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติเรียบร้อยทั้งในและนอกสถานศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างเหมาะสม มีหน้าที่ที่ขงจิตใจให้สูง เป็นแม่พิมพ์ที่ดี เป็นผู้ปฏิบัติธรรมเพราะนอกจากจะได้รับความสงบร่มเย็นสันติสุขแล้วยังนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ชีวิตตน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จำรัส ศิวสุวรรณ (2520 : 76) เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของนักแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง พบว่า คุณลักษณะของนักแนะแนวที่สำคัญเป็นอันดับสาม คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ กล่าวคือ นักแนะแนวต้องมีความยุติธรรม รักษาความลับและไว้ใจได้ ยึดมั่นในจรรยาบรรณของนักแนะแนว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อับดุลฮาลิม มินฮาร์ (2535 : 80) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติการโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ตามทัศนะของผู้นำมุสลิมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า คุณลักษณะด้านคุณธรรมและความประพฤติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกของคุณลักษณะทั้งสิบด้าน (สิบอันดับ)

1.2 ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา การที่คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสอง อาจเป็นเพราะว่า สภาพความเป็นอยู่ในชนบทของไทยยังไม่เจริญเท่าที่ควรในทุก ๆ ด้าน การคมนาคมยังไม่สะดวก ขาดแคลนสาธารณูปโภค เป็นต้น ดังนั้นครูที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทนั้น จึงจำเป็นต้องมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา กล่าวคือ ต้องมีความอดทนต่อสภาพความเป็นอยู่ในท้องถิ่น อดทนต่อความยากลำบากหรืออุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงาน ต้องเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างแน่วแน่ ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ที่ว่า "การทำงานสร้างเกียรติ ชื่อเสียง และความเจริญก้าวหน้า นอกจากจะต้องใช้วิชาความรู้ที่ดีแล้ว แต่ละคนยังต้องมีจิตใจที่มั่นคงในความสุจริตและมุ่งต่อความสำเร็จเป็นฐานรองรับกับต้องอาศัยกุศโลบายหรือวิธีการอันแยบคายในการประพฤติปฏิบัติเข้าประกอบอีกหลายประการ..." (มาโนช ตัณฑวนิชย์ 2531 : 12) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมศักดิ์ หาญณรงค์ชัย (2533 : 167) ที่ได้ศึกษาเรื่องลักษณะของครูที่เื้อื่อต่อการพัฒนาชนบทตามแนวความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูยะลา พบว่า ลักษณะของครูที่เื้อื่อต่อการพัฒนาชนบทในด้านความขยัน อดทนอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสองของคุณลักษณะทั้ง 10 ด้าน (สิบอันดับ) ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อับดุลฮาลิม มินฮาร์ (2535 : 90) ที่ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติการโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ตามทัศนะของผู้นำมุสลิมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติการโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ในด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหกของคุณลักษณะทั้ง 10 ด้าน (สิบอันดับ) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทองคุณ หงส์พันธ์ (2522 : 84) พบว่า ผู้นำท้องถิ่นของหมู่บ้านที่มีผลสำเร็จในการพัฒนาสูง มีจิตมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสูงกว่า ผู้นำท้องถิ่นของหมู่บ้านที่มีผลสำเร็จในการพัฒนาต่ำ

1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ การที่คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบท ด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสาม อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะงานการพัฒนาชนบทนั้นจะประกอบด้วยบุคลากรหลายฝ่ายมาร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า การที่ครูได้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่ชาวบ้านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นที่ครูจะต้องมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการและประชาชนในท้องถิ่น ทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่นได้ทุกโอกาส การที่ครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอาจจะช่วยให้สามารถสร้างความคิดเห็นและสนิทสนมเป็นที่ชอบพอของชาวบ้าน เป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือและให้ความไว้วางใจซึ่งจะก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สุธีระ ทานควนิช (2521 : 189) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของมนุษยสัมพันธ์ว่าการร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นกลุ่มได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีน้ำใจต่อกัน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะช่วยให้ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายของหน่วยงาน และสอดคล้องกับสุเมธ เด็ชวิเศษ (2527 : 117) ได้กล่าวว่า การมีมนุษยสัมพันธ์อันดีจะก่อให้เกิดความชอบพอและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและกัน มีผลทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จ แต่ถ้ามนุษยสัมพันธ์ไม่ดีก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งหรือไม่เข้าใจกันและส่งผลให้งานส่วนรวมขององค์การล้มเหลว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจลิม รัชชนะกุล (2525 : 120) เรื่องลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ลักษณะที่มีความสำคัญอันดับแรก คือ ควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับชุมชนได้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จำรัส ดั่งสุวรรณ (2521 : 75) เรื่องการศึกษาคุณลักษณะของนักแนะแนวตามความคาดหวังของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลาง พบว่า คุณลักษณะของนักแนะแนวที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ กล่าวคือ นักแนะแนวต้องมีความสามารถในการเข้าถึงจิตใจผู้อื่น และร่วมมือกับบุคคลอื่นได้ดีในการทำงานและดำเนินชีวิต

1.4 ด้านการอบรม แนะนำและการปกครอง การที่คณะทำงาน สนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ด้านการอบรม แนะนำ และการปกครอง อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสี่ อาจเป็นเพราะว่า การทำงานของครูนั้นโดยหน้าที่หลัก แล้ว คือการให้ความรู้กับบุคคลทั่วไป โดยไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะบุคคลในวัยเรียนหรือนักเรียนเท่านั้น วิธีการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ สู่ประชาชนในชนบท นั้นจำเป็นจะต้องเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม เช่น การจัดการอบรม การแนะนำ ชาวบ้านเพื่อให้เขาเหล่านั้นสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมหรือนำไป ปฏิบัติอื่นจะก่อให้เกิดการยอมรับความรู้ นวัตกรรมตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ และ นำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอันจะนำไปสู่การพัฒนาความ เจริญให้แก่ชุมชน ส่วนการปกครองนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ควบคู่กันกับ การอบรมและการแนะนำ เพื่อชักจูงโน้มน้าวจิตใจหรือเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่ ต้องการ เพื่อที่จะเชื่อมโยงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์การ ซึ่งสอดคล้อง กับผลงานวิจัยของกรมการฝึกหัดครู (2512 : 4 - 10 อ้างถึงใน จรัส ชูเมือง, 2526 : 44 - 45) ได้ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดี 8 ด้าน พบว่า คุณลักษณะด้านการอบรมแนะนำและการปกครองอยู่ในอันดับ 7 ลักษณะของครูที่ดี ในด้านนี้ที่สำคัญคือ รู้จักการปกครองแบบประชาธิปไตย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รักษา ความลับของนักเรียน เป็นผู้มีระเบียบวินัย เป็นตัวอย่างที่ดี และรู้จักใช้ความ เด็ดขาดหรืออ้อมลุ่มลุ่มได้อย่างมีเหตุผลและเหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สาขาวิชา บัณฑิต (2515 : 14 - 15 อ้างถึงใน โกลินทร์ ริงสาพันธ์, 2530 : 46 - 47) ได้เสนอลักษณะครูดีในรูปของสมรรถภาพในการเป็นครูไว้ 5 ด้านด้วยกัน หนึ่งในห้าด้านนั้น คือ สามารถอบรมแนะนำและปกครองได้เป็น อย่างดีโดยรู้จัก (ก) หลักการที่ว่าถ้าทุกคนสร้างคุณธรรมและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ ประจำตัวได้แล้ว ก็ย่อมปกครองตัวเองได้ (ข) ใช้หลักการและวิธีการของการ แนะนำและการอบรม (ค) สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบิดามารดาและผู้ปกครองเพื่อ สนับสนุนการอบรม (ง) ใช้ผลงานการวิจัยให้เป็นประโยชน์ในการอบรม

1.5 ด้านสุขภาพกายและจิต การที่คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ด้านสุขภาพกายและจิต อยู่ในระดับมากเป็นอันดับห้า อาจจะเป็นเพราะว่า คนเรานั้นจะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จหรือไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ เอาใจใส่ในการป้องกันโรค มีอารมณ์ดี รู้จักผ่อนคลายอารมณ์ และรู้จักการรักษาสิ่งแวดล้อมให้สะอาดอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ จรินทร์ ชานีรัตน์ (2523 : 2 - 3) ที่กล่าวว่า สภาพที่ดีของทางร่างกายและอวัยวะส่วนต่าง ๆ อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ มีความแข็งแรง สามารถทำงานได้เป็นปกติและมีความสัมพันธ์กันทุกส่วนเป็นอย่างดี จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จาริก ชุกติติกุล (2526 : 18) ที่ว่า การรักษาสุขภาพร่างกายเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาของนักศึกษาครู และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุศักดิ์ เกตุศิริ (2524 : 117) พบว่า ประธานกรรมการสภาตำบล พัฒนาการ และเลขานุการสภาตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เกี่ยวข้องการพัฒนาชนบทในด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาต่อไปพบว่าบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันว่า ครูควรมีลักษณะในด้านนี้มากที่สุด 4 ลักษณะ คือ (1) สุขภาพจิตดี ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส (2) สุขภาพอนามัยดี ร่างกายแข็งแรง (3) รักษาความสะอาดของร่างกายและ (4) รู้จักไปหาหมอเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วย

1.6 ด้านวิชาการ การที่คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับหก อาจจะเป็นเพราะว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะหัวหน้า คปต. ผู้ช่วยเลขานุการ และราษฎรผู้ชำนาญด้านช่างที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาด้านอื่นมีผลทำให้ชาวบ้านขาดความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเกษตร เศรษฐกิจ อนามัย ฯลฯ บุคคลที่มี

หน้าที่สำคัญในการให้ความรู้แก่ชาวบ้าน คือ "ครู" โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ทางด้านการพัฒนาชนบทนั้น จำเป็นที่ต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเป็นหลักสำคัญในการทำงาน ดังนั้นครูที่จะทำงานเพื่อพัฒนาชนบทจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง และด้านการรักษาสุขภาพอนามัยและการป้องกันโรคที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ คณะวิจัยโครงการปรับปรุงหลักสูตร กรมการฝึกหัดครู เรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูประถมศึกษาหนึ่งในหลายด้าน คือ ครูจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่ตนอาศัย ความรู้เกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิชาการ สถานประกอบการและความรู้เกี่ยวกับสภาพของพืชและสัตว์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ หาญณรงค์ชัย (2523 : 111) พบว่า ลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทด้านความรู้อยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับที่เก้าของสิบอันดับและยังสอดคล้องผลการวิจัยของ อับดุลฮาติม มินฮาร์ (2535 : 91) พบว่า คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติการโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ด้านความรู้ที่อยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับแปดของสิบอันดับ

2. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านการอบรมแนะแนว และการปกครอง โดยเปรียบเทียบตามตัวแปรต่อไปนี้ คือ ศาสนา อายุ ตำแหน่งหน้าที่ใน คปต. ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. และระดับการศึกษา ปรากฏผลดังต่อไปนี้

2.1 เมื่อเปรียบเทียบของความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 6 ด้าน โดยจำแนกตามศาสนาที่แตกต่างกัน คือ ระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาพุทธ พบว่า มีความแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญ ทั้ง 6 ด้าน ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม และ ความประพฤติ ด้านความจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพกาย และจิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการอบรม แนะนำ และการปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงเป็นไปตาม สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวินิจ มะลิสุวรรณ (2523 : 75) พบว่า คณะกรรมการศึกษาและครูในชุมชนไทยพุทธและไทยมุสลิมมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงปรารถนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โกศล ชรรณชาติ (2519 : 44) พบว่า นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีทัศนคติแบบประชาธิปไตย ด้านสามัคคีธรรม และคารวะธรรมสูงกว่านักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ ผลการวิจัยส่วนนี้ขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ ประเสริฐ ชูสิงห์ (2518 : 116) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่นับถือศาสนาพุทธและนับถือศาสนาอิสลามมีการเลือกค่านิยมทางสังคมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่แตกต่างกัน และยังขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ ดลมนรรัตน์ บากา (2523 : บทคัดย่อ) พบว่า ความเชื่อทางศาสนาของชุมชนชาวพุทธและชาวมุสลิมไม่มีผลกระทบต่อลักษณะทางสังคม เศรษฐกิจและแนวการดำเนินชีวิตและผลงานวิจัยของสุรพล โพนิศ (2518 : 97) พบว่าค่านิยมทางสังคมของนักศึกษาไทยพุทธและนักศึกษาไทยอิสลามมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทั้งนี้ยังขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ สมเชื้อ วงศ์ปาลามานนท์ (2526 : 161) พบว่า ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและผู้ ที่นับถือศาสนาอิสลามมีค่านิยมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติ หลักการศรัทธา แนวทางหรือปรัชญาของวิถีทางการดำเนินชีวิตประจำวัน ตลอดจนความเชื่อและวิธีการปฏิบัติศาสนกิจ จาก

ข้อแตกต่างในประเด็นดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้ คปต. ที่นับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาพุทธมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบท ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการทำงาน ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านการอบรมแนะแนว และการปกครองแตกต่างกัน ดังนั้นผลการวิจัยส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้

2.2 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานี ที่มีต่อคุณลักษณะของครู เพื่อพัฒนาชนบททั้ง 6 ด้าน โดยจำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน คือ ระหว่างผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี 30-45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อพัฒนาชนบทด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีอายุ 30 - 45 ปี ด้านคุณธรรมและความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี ด้านสุขภาพกายและจิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 45 ปี และด้านการอบรมแนะแนวและการปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คปต. ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และ คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี ผลงานวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัฐธนะ ลีริชรังศรี (2529 : 50) ที่พบว่า สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิก

สภาเทศบาลที่มีอายุน้อยจะมีทัศนคติสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย ส่วนผู้ที่มีอายุมากจะมีทัศนคติไม่สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย และผลงานวิจัยของ ลีทิพงษ์ แสงมณี (2524 : 41) พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุมากมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของพัฒนากรอยู่ในระดับสูง ส่วนผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุน้อย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของพัฒนากรอยู่ในระดับต่ำ และผลงานวิจัยของ สุรินทร์ ปิ่นบาโจ (2534 : 63) พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการรับรู้ข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ผลการวิจัยส่วนนี้ขัดแย้งกับผลงานวิจัยของสมศักดิ์ หาญณรงค์ชัย (2533 : 113) พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบทในด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความขยันอดทนไม่แตกต่างกัน และผลงานของ ดุสิต หวันเหลี่ยม (2530 : 125) พบว่า ครูที่มีวุฒิต่างกันมีวัฒนธรรมการทำงานไม่แตกต่างกัน และผลงานวิจัยของ อับดุลฮาติม มินฮาร์ (2535 : 83) พบว่า ผู้นำศาสนาอิสลามที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติการโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลจังหวัดปัตตานีที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปเป็นผู้ที่เคยผ่านอุปสรรคและปัญหานานาประการและได้พิจารณาเห็นว่าวิธีการที่สามารถเอาชนะปัญหาอุปสรรคในการทำงานอย่างหนึ่งก็คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างผู้ร่วมงาน หากหน่วยงานหรือองค์กรและชุมชนใดมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้วจะทำภารกิจโดยอ้อมส่งผลให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หรือทำให้หน่วยงานนั้นมีความเป็นปึกแผ่น ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง 30-35 ปีนั้นเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างศึกษาปัญหา และสร้างสมประสบการณ์การทำงาน จึงทำให้มองปัญหาอย่างไม่แจ้งชัดบางปัญหามีความแตกต่างจากทฤษฎีที่ได้เรียนมา จึงทำ

ให้ คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทด้านมนุษยสัมพันธ์มากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30-45 ปี

2. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลจังหวัดปัตตานีที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปเป็นผู้ที่มีประสบการณ์กว้างไกล มองโลกในแง่ดี และเป็นวัยที่กำลังมุ่งสู่สัจธรรม โดยการละเลิกสิ่งที่ไม่ดีทิ้งไป ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี กำลังอยู่ในวัยฉกรรจ์ มีประสบการณ์น้อย บางครั้งจะทำตามความนึกคิดของตนเองโดยล้มค่านึงถึงหลักการ เหตุผล และความถูกต้อง อาจส่งผลให้ คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทด้านคุณธรรมและความประพฤติมากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30-45 ปี

3. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลจังหวัดปัตตานีที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความเชื่อมั่นว่า ความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนามีส่วนสำคัญในอันที่จะก่อให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง 30-45 ปี คิดว่า มนุษย์เรานั้นเมื่อลงมือปฏิบัติงานหรือทำสิ่งใดก็แล้วแต่ ย่อมจะต้องพยายามให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จเป็นธรรมดาและเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับคุณลักษณะด้านอื่น ๆ แล้วมีความคิดว่าไม่จำเป็นจะต้องเน้นหนักจนเกินไป ดังนั้นจึงอาจเป็นผลทำให้ คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อพัฒนาชนบทด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนามากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30-45 ปี

4. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลจังหวัดปัตตานีที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมองเห็นถึงความสำคัญของการมีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจว่า บุคคลใดที่มีสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ย่อมส่งผลให้ผู้นั้นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าร่วมกับบุคคลอื่นได้ในทุกโอกาส ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง 30-45 ปี เป็นผู้ที่อยู่ในวัยฉกรรจ์ ยังไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคในเรื่องของโรคภัยไข้เจ็บ จึงไม่ได้คำนึงถึงคุณลักษณะด้านนี้มากนัก จึงอาจส่งผลให้ คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อพัฒนาชนบทด้านสุขภาพกายและจิตมากกว่า คปต. ที่มีอายุระหว่าง 30 - 45 ปี

5. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลจังหวัดปัตตานีที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปเป็นวัยที่มีประสบการณ์และเต็มไปด้วยความรู้ความสามารถและส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าหน่วยงาน จึงคิดที่จะถ่ายทอดความรู้ความสามารถเหล่านั้นผ่านกระบวนการโดยการอบรม และการแนะนำ ส่วนผู้ที่มีอายุ 30-45 ปี เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จึงไม่ค่อยจะคำนึงถึงคุณลักษณะด้านการอบรม แนะนำ และการปกครองเท่าใดนัก ส่วนผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี เป็นผู้ที่เริ่มจะทำงาน เพิ่งผ่านสถาบันการศึกษามากอย่างสด ๆ ร้อน ๆ จึงคิดว่า การอบรม แนะนำ สำหรับคนนั้นยังไม่มี ความจำเป็น จึงอาจส่งผลให้ คปต. ที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบทด้านการอบรมแนะนำ และการปกครองมากกว่า คปต. ที่มีอายุ 30 - 45 ปี และคปต. ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี

ดังนั้นผลการวิจัยส่วนนี้ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ ส่วนความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบทด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี 30 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป ต่างก็มีความคิดที่ว่าครูซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้นักเรียนและบุคคลทั่วไป จำเป็นที่จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาการด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่ง ไม่ว่าจะเป็นความรู้ในวิชาชีพครูและวิชาการด้านอื่น ๆ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สาธารณสุข เป็นต้น จึงจะเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะเข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาชนบท

2.3 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความ

แตกต่างของความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับ ตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 6 ด้าน โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ใน คปต. ที่แตกต่างกัน คือ หัวหน้า คปต.

เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ เกษตรประจำตำบล สาธารณสุขประจำตำบล ครู คปต. และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง ผู้ช่วยเลขานุการและเลขานุการ มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และหัวหน้า คปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า สาธารณสุขประจำตำบล ด้านมนุษยสัมพันธ์ และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง ผู้ช่วยเลขานุการ และเลขานุการมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. ครูคปต. และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. และ ครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเลขานุการ ด้านคุณธรรมและความประพฤติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ครูคปต. หัวหน้า คปต. ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง ผู้ช่วยเลขานุการ และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครู คปต. ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. และ ครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล ด้านสุขภาพกายและจิต และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง และผู้ช่วยเลขานุการมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล

และ หัวหน้า คปต. และครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเลขานุการ และ หัวหน้า คปต. และครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า สาธารณสุขประจำตำบล ด้านการอบรมแนะแนว และการปกครอง และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า หัวหน้า คปต. ครูคปต. ราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างและผู้ช่วยเลขานุการมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล และ หัวหน้า คปต. และครูคปต. มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าสาธารณสุขประจำตำบล ดังนั้นผลการวิจัยในส่วนนี้ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุศักดิ์ เกตุศิริ (2526 : 117 - 118) พบว่า ประชาชนกรรมการสภาตำบล พัฒนาการ และเลขานุการสภาตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทในด้านความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ ความซื่อตรงต่อหน้าที่ การยอมรับวิทยาการสมัยใหม่ ความอดทนและการดูแลสุขภาพอนามัยแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานของ จรัส ชูเมือง (2526 : 235) พบว่า นักศึกษาฝึกสอนกับผู้บริหารโรงเรียนฝึกสอนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของอาจารย์นิเทศการฝึกสอนด้านส่วนตัวและด้านการปฏิบัติงานการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ผลการวิจัยส่วนนี้ขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ สมเชื้อ วงศ์ปาลามานนท์ (2526 : 166) ที่ได้ศึกษาเรื่องการจัดอันดับค่านิยม จริยธรรมระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งต่างกัน (อาจารย์กับนักศึกษา) พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีการจัดอันดับค่านิยมจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่ทำหน้าที่เกษตรประจำตำบลและสาธารณสุขประจำตำบลมีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นน้อย เข้ามาร่วมกิจกรรมในลักษณะที่เป็นทางการ ส่วนหัวหน้า คปต. พัฒนาการประจำตำบล ครูคปต. หรือราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิ และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับชาวบ้านในลักษณะที่เป็นกันเอง ซึ่งทำให้เขาเหล่านั้นทราบว่า

ปัญหาของชาวบ้านที่แท้จริงนั้น คืออะไร และทุกคนมีความคิดว่า ชาวบ้านยังขาดความรู้ในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ สังคม และการเมือง บุคคลเหล่านี้จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบทด้านวิชาการมากกว่าเกษตรประจำตำบลและสาธารณสุขตำบล

2. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่ทำหน้าที่เกษตรประจำตำบล สาธารณสุขประจำตำบลและพัฒนากรประจำตำบล (เลขานุการ) ยกเว้นครู ซึ่งต่างก็เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและเข้ามามีบทบาทตลอดจนความรับผิดชอบที่แตกต่างกันตามแต่โอกาสและเวลา ส่วนหัวหน้า คปต. ครูคปต. หรือราษฎรผู้ทรงวุฒิและราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างต่างก็มีบทบาทร่วมกันและทำงานกันอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่มาตลอดเวลา จึงมีความคิดว่าการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีนั้นย่อมส่งผลให้งานบรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพ จึงส่งผลให้หัวหน้า คปต. ครูคปต. ผู้ช่วยเลขานุการ และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างมีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าเกษตรประจำตำบล สาธารณสุขประจำตำบลและเลขานุการ (พัฒนากรประจำตำบล)

3. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่ทำหน้าที่เกษตรประจำตำบล สาธารณสุขประจำตำบล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีสถานภาพส่วนตัวแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นสถานภาพทางด้านครอบครัว การศึกษา เศรษฐกิจและสังคมแตกต่างไปจากชาวบ้าน และเป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่าจังหวัดปัตตานีมีผู้นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ และชาวบ้านเหล่านี้จะทำอะไรก็แล้วแต่จะเชื่อผู้นำที่มีคุณธรรมและความประพฤติดีมากกว่าผู้ที่ขาดคุณธรรม สำหรับครูนั้นแน่นอนที่สุดจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจะต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างแก่ศิษย์และประชาชนในท้องถิ่น จึงส่งผลให้หัวหน้า คปต. เลขานุการ (พัฒนากรประจำตำบล) ครูคปต. ผู้ช่วยเลขานุการ และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างมีความคิดเห็นด้วยด้านคุณธรรมและความประพฤติดีมากกว่าเกษตรประจำตำบลและสาธารณสุขประจำตำบล

4. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า คปต. ครูคปต. พัฒนาการประจำตำบล (เลขานุการ) หรือผู้ช่วยเลขานุการ มีความคิดเห็นว่าการมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา เช่น ความตั้งใจในการทำงาน มีความอดทนและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ฯลฯ มีความจำเป็นต่องานทางด้านการพัฒนาในอันที่จะสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มาให้กับชุมชนส่วนเกษตรประจำตำบลและสาธารณสุขประจำตำบล เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อมุ่งหวังที่จะให้งานของคน ซึ่งได้รับมอบหมายตามนโยบาย บรรลุผลสำเร็จเพียงอย่างเดียว โดยอาศัยชาวบ้านเป็นเครื่องต่อรองอันนี้จึงอาจมีใ้ส่วนส่งผลให้ หัวหน้า คปต. เลขานุการ (พัฒนาการประจำตำบล) ผู้ช่วยเลขานุการ ครูคปต. และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง มีความคิดเห็นด้วยด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนามากกว่าเกษตรประจำตำบลและสาธารณสุขประจำตำบล

5. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า คปต. ผู้ช่วยเลขานุการ ครูคปต. และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างมีความเห็นว่าผู้ที่ทำหน้าที่และปฏิบัติงานได้ดีนั้นจำเป็นต้องมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่วนเกษตรประจำตำบล พัฒนาการประจำตำบล (เลขานุการ) และสาธารณสุขประจำตำบลอาจคิดว่าการมีสุขภาพที่ดีนั้นเป็นเรื่องธรรมดาทั่วไป ทุกคนก็อยากมีสุขภาพที่ดีกันทั้งนั้น หรือไม่สำคัญนักเมื่อเปรียบเทียบกับคุณลักษณะในด้านอื่น ๆ จึงไม่จำเป็นต้องเน้นในเรื่องนี้ให้มากนัก ดังนั้นจึงอาจส่งผลให้หัวหน้า คปต. ครูคปต. หรือราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิ (ผู้ช่วยเลขานุการ) และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่างมีความคิดเห็นด้วยด้านสุขภาพกายและจิตมากกว่าเกษตรประจำตำบล พัฒนาการประจำตำบล (เลขานุการ) และสาธารณสุขประจำตำบล

6 คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า คปต. ผู้ช่วยเลขานุการ ครูคปต. และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง มีความคิดเห็นด้านการอบรม แนะนำและการปกครองมากกว่าเกษตรประจำตำบล และสาธารณสุขประจำตำบลนั้นอาจเป็นเพราะว่าเขา

เหล่านั้นคิดว่า การถ่ายทอดวิชาความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้แก่ชาวบ้านเพื่อให้พวกเขาเหล่านั้นได้นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ ความเป็นอยู่ตลอดจนแนวทางและหลักการในการปกครองระบอบประชาธิปไตย วิธีการหนึ่งที่สามารถไปใช้ได้ผล คือ การอบรมและการแนะแนวให้ความรู้แก่ชาวบ้านโดยเฉพาะครูจะขาดคุณลักษณะด้านนี้ไม่ได้เลย เพราะถ้าขาดคุณลักษณะด้านการอบรม แนะแนวและการปกครองเมื่อไรแล้วจะทำให้งานนั้นล้มเหลวหรือไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

2.4 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความ

แตกต่างของความคิดเห็นของคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบททั้ง 6 ด้าน โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. ที่แตกต่างกัน คือ ระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. ต่ำกว่า 1-3 ปี ระหว่าง 4 - 6 ปี และ 7 ปีขึ้นไป พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านการอบรม แนะแนว และการปกครองไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนิคม พรหมย้อย (2529 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อปัจจัยรูปร่างไม่แตกต่างกัน และศุสิต หวันเหลี่ยม (2534 : 124) พบว่า ครูที่มีอายุราชการต่างกัน มีวัฒนธรรมการทำงานด้านความรักงาน ความมีระเบียบวินัย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และความมีมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชาญวิทย์ แสงมณี (2533 : 85) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน และ สมศักดิ์ หาญณรงค์ชัย (2533 : 113) พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท

ในด้านความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความซื่อสัตย์
อดทนไม่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอับดุลฮาติม มินซาร์
(2535 : 93) พบว่า ผู้นำมุสลิมที่มีอายุการเป็นผู้นำที่แตกต่างกันที่มีทัศนคติต่อ
คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติภารกิจโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะทำงานสนับสนุน
การปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของ
รัฐ คือ พัฒนาการ เกษตรประจำตำบล ครูคปต. และสาธารณสุขตำบลและประชาชนใน
ท้องถิ่น คือ กำนันท้องที่ ราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิและราษฎรผู้ชำนาญด้านช่าง ถึงแม้ว่า
จะมีประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. ต่างกัน คือ ต่ำกว่า 1 - 3 ปี ระหว่าง
4 - 6 ปี และ 7 ปีขึ้นไปต่างก็พยายามปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ที่
ได้มีการจัดตั้งองค์กรขึ้นมาจนถึงปัจจุบันได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในชนบท
ได้ในระดับหนึ่ง การปฏิบัติงานของครูซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้หนึ่งที่ได้เข้ามามี
บทบาทโดยการให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทโดยการ
ให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้วย
ตนเอง และยึดหลักการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันสูงสุด

จากการร่วมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นระหว่างกลุ่มบุคคลดังกล่าวข้างต้น
ทำให้คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มี
ประสบการณ์ในการทำหน้าที่ คปต. แตกต่างกัน ต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบททั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการด้าน
มนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนา
ด้านสุขภาพกายและจิต และด้านการอบรม แนะนำและการปกครองใกล้เคียงกัน
ในทุก ๆ ด้านไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผลการวิจัยในส่วนนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ข้อที่ 4 ที่ได้ตั้งไว้

2.5 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีต่อคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบททั้ง 6 ด้าน โดยจำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน คือ ระหว่างผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีหรือสูงกว่า พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทด้านมนุษยสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ด้านสุขภาพกายและจิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และด้านการอบรม แนะนำและการปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าผู้ที่จบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ผลงานวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จำรัส ดาวสุวรรณ (2520 : 77) พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันมีความต้องการนักแนะแนวที่มีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความเป็นผู้นำและด้านทักษะในการแนะแนวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลงานของ สุวิชา ยี่สุนทร (2533 : 135) พบว่าผู้นำศาสนาอิสลามที่มีระดับการศึกษาต่ำและสูงทั้งสายสามัญและสายศาสนา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการศาสนาอิสลามและด้านความเป็นผู้นำหมู่บ้าน และผลงานวิจัยของ คุสดี หวันเหล็ม (2530 : 125) พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีขึ้นไปมีวัฒนธรรมการทำงานด้านความซื่อสัตย์ซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และความมีมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุทินทร์ ปิ่แนบาวัง (2534 : 63) พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการรับรู้ข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ สมศักดิ์ หาญณรงค์ชัย (2532 : 118) พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทไม่แตกต่างกัน และขัดแย้งกับผลงานวิจัยของอับดุลฮาติม มินฮาร์ (2535 : 93) พบว่า ผู้นำศาสนาอิสลามสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติภารกิจโครงการพัฒนาเพื่อความหวังใหม่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยปรากฏผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

1. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่านั้น คือราษฎรในท้องถิ่นที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า คปต. ผู้ช่วยเลขานุการ และราษฎรผู้ชำนาญทางด้านช่าง ซึ่งต่างก็มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันเป็นส่วนตัวกับครูเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อมีโอกาสทำงานร่วมกันยิ่งทำให้บุคคลเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันมากยิ่งขึ้น จึงมีความคิดว่าการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เช่น การยอมรับและเข้าใจนิสัยใจคอของแต่ละคน ฯลฯ ย่อมจะส่งผลให้การทำงานนั้นสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คือ ข้าราชการที่เข้ามาร่วมปฏิบัติงานและสร้างสรรค์กับผู้ร่วมงานเป็นครั้งคราวเท่านั้น ต่างคนต่างจึงมีความคิดที่ไม่สอดคล้องกัน เนื่องจากต่างคนต่างก็ยึดแนวความคิดตลอดจนวิถีการของตนเองเป็น

หลัก บางครั้งก็ไม่ลงรอยกันและลืมนึกถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เนื่องจากแต่ละคนก็พยายามที่จะนำนโยบายและพยายามที่จะให้งานบรรลุผลสำเร็จตามหน้าที่ จึงอาจส่งผลทำให้ คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีความคิดเห็นต่างเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบทด้านมนุษยสัมพันธ์มากกว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

2. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลจังหวัดปัตตานีที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ได้ให้ความสำคัญต่อผู้ที่มีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาว่าเป็นผู้ที่จะทำภารกิจข้อมบรรลุผลสำเร็จ เนื่องจากผู้ที่มีความมุ่งมั่นจะเป็นผู้ที่มีความอดทน มานะ บากบั่น ในที่สุดก็จะเป็นผู้ที่สามารถเอาชนะปัญหาและอุปสรรคทั้งปวงและจะส่งผลให้งานสำเร็จลุล่วงได้ ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า อาจจะคิดว่าการทำงานนั้นถึงแม้ว่าจะมีความมานะเพียงใดก็ตาม ถ้าหากปราศจากอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณที่เหมาะสมแล้วงานนั้นย่อมสำเร็จได้ยาก ความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนานั้นเป็นเพียงส่วนประกอบส่วนหนึ่งเท่านั้น จึงอาจทำให้ คปต. ที่มีการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทด้านความมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนามากกว่า คปต. ที่ระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

3. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบลจังหวัดปัตตานีที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และผู้ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า นั้นมักมีตำแหน่งทางราชการ ฐานะของเศรษฐกิจ ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยแตกต่างกัน กล่าวคือ คปต. ที่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่านั้นมักจะเป็นชาวบ้านที่ไม่ค่อยมีความรู้เรื่องโรคภัยไข้เจ็บหรือเรื่องราวเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยมากนัก จึงทำให้ไม่ทราบวิธีการป้องกันและเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยก็มักจะทำการรักษาที่หมอบ้านหรือตามมีตามเกิด เนื่องจากมีฐานะยากจนจึงคิดว่าปัญหาสุขภาพอนามัยเป็นเรื่องใหญ่ ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษา

จบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คือ ข้าราชการของรัฐเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ หรือสุขภาพอนามัยพอสมควรและเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยจะทำการรักษากับแพทย์ผู้ชำนาญการที่โรงพยาบาล เพราะมีสวัสดิการของรัฐรักษาให้ฟรี ทำให้มองข้ามหรือไม่ได้คำนึงถึงประเด็นนี้เป็นข้อสำคัญ และอาจส่งผลให้ คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบทด้านสุขภาพกายและจิตมากกว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

4. คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล

จังหวัดปัตตานีที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ซ่อมเป็นผู้ที่มีโลกทัศน์แคบ มีความรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่ลุ่มลึกจึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการถ่ายทอดและเทคโนโลยีสมัยใหม่ไม่ว่าจะเป็นความรู้ด้านการประกอบอาชีพ เศรษฐกิจและการเมือง ฯลฯ โดยผ่านกระบวนการอบรม แนะนำหรือนะแนวกที่ถูกต้องและยุติธรรม ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า นั้นเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปแล้วว่าเป็นผู้ที่มีความรู้และแนวคิดกว้างไกล มีความรู้ความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองไม่จำเป็นต้องผ่านการอบรมแนะนำหรือนะแนวกจากใคร และเมื่อนำเปรียบเทียบกับคุณลักษณะด้านอื่น ๆ แล้วมีความคิดว่าไม่ควรจะเน้นหนักให้มากนัก จึงอาจทำให้ คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบทด้านการอบรม แนะนำและการปกครองมากกว่า คปต. ที่มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ดังนั้นผลการวิจัยส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ได้ตั้งไว้

ส่วนความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครู เพื่อการพัฒนาชนบทด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คปต. ทุกระดับการศึกษาต่างก็มีความเชื่อมั่นว่า ครูที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนเป็นผู้ที่มีศึกษาที่ดีพอสมควร เนื่องจากหน้าที่โดยตรงของครู คือ การถ่ายทอดวิชาความรู้และประสบการณ์ในวิชาการสมัยใหม่สู่ชุมชนอันเป็นวิถีทางหนึ่งที่จะสกัดกั้นทางสังคมของประชาชนในชนบทให้ดีขึ้น ส่วนด้านคุณธรรมและความประพฤตินั้นเป็นอีกลักษณะหนึ่งที่ คปต. ที่มีระดับการศึกษาต่างก็มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า คปต. ทุกระดับการศึกษาต่างก็คิดว่า ครู คือ กลไกหรือตัวจักรที่สำคัญในการที่จะเป็นผู้ที่คอยแก้ไขปัญหาทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยการใช้ความรู้และอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นเด็กที่มีคุณภาพในเชิงสร้างสรรค์ มีคุณธรรมประจำใจ หากในอนาคตถ้าครูได้ยึดมั่นในการอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบแต่ความดีและละเว้นซึ่งความชั่วร้ายแล้วสังคมก็จะสงบสุขและเจริญก้าวหน้าด้วยความมั่นคงตลอดไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบท ตามความคิดเห็นของคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ลักษณะ กล่าวคือ ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1.1.1 ปัจจุบันสังคมส่วนใหญ่เห็นว่าครูจะต้องเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดี เป็นที่ยอมรับกันในสังคมที่ตนอาศัยอยู่หรือร่วมปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา

1.1.2 ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาสูง ควรให้ความช่วยเหลือปรับปรุงสังคมในชุมชนตลอดจนนำวิชาการสมัยใหม่มาสู่ชุมชน และร่วมมือกันพัฒนาชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ในทุกโอกาส

1.1.3 ผู้ที่เป็นครูจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถชักจูงหรือโน้มน้าวจิตใจของชาวบ้านได้ตระหนักและสำนึกในคุณค่าของความเป็นคน รู้จักเข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้าน สามารถให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่ชาวบ้าน เมื่อเขาประสบปัญหาต่าง ๆ ด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน

1.1.4 ครูจะต้องรู้ปัญหาและความต้องการของชุมชนโดยใช้กลวิธีการอบรม แนะนำและหลักการของประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานพัฒนาบรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามแผนการพัฒนาชนบท

1.1.5 ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีหน้าตาเข้มแข็งแจ่มใส ตลอดจนรู้จักพักผ่อนและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข

1.1.6 ครูจะต้องสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ

1.2 ข้อเสนอแนะต่อสถาบันผลิตครู

1.2.1 สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาเพื่อจะได้ปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวให้แก่นักศึกษาครู

1.2.2 สถาบันการผลิตครูควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนเพื่อฝึกนักศึกษาให้รู้จักเสียสละและปลูกฝังให้เป็นผู้ที่มีน้ำใจชอบช่วยเหลือสังคม

1.2.3 สถาบันการผลิตครูควรจัดนักศึกษาไปฝึกสอนและฝึกงานตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษาได้รู้จักทำงานร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาชนบท

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาชนบทโดยเฉพาะ 4 กระทรวงหลัก ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคลากรในหน่วยงานเพื่อการพัฒนาชนบท เพื่อให้บุคลากรในแต่ละหน่วยงานดังกล่าวสามารถร่วมมือกันดำเนินงานพัฒนาชนบทบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น
2. สถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่หรือเกี่ยวข้องกับการผลิตครู ตลอดจนบุคลากรด้านการพัฒนาชนบท ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูหรือบุคลากรเพื่อการพัฒนาชนบท เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเรียนการสอนสำหรับผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการพัฒนาชนบท เพื่อให้การดำเนินงานการพัฒนาชนบทบรรลุเป้าหมายและก้าวหน้ายิ่งขึ้น
3. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเพื่อการพัฒนาชนบทในด้านอื่น ๆ ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหามากกว่านี้ในโอกาสต่อไป